

http://ubj.biochemistry.org.ua/images/stories/pdf/2007/UBJ_N5_2007/Karpova_79_5.pdf

4. Колісник Л. М. Кількісні морфологічні ознаки та мінливість вегетативних і генеративних органів бузини чорної (*Sambucus nigra* L.) у Лісостепу України / Л. М. Колісник, С. В. Клименко // Інтродукція рослин. - 2011. - № 4. - С. 19-24. - [електронний ресурс] // режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/IR_2011_4_5.

5. Колісник Л. М. Рід *Sambucus* L. (Sambucaceae Link.) в Україні: видовий склад, еколого-географічне поширення, біоморфологічні особливості, перспективи культивування / Л. М. Колісник, С. В. Клименко // Інтродукція рослин. - 2006. - № 3. - С. 32-38. - [електронний ресурс] // режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/IR_2006_3_8.

АГРОТЕХНІЧНІ ЗАХОДИ ПО ВИРОЩУВАННЮ КУЛЬТУРИ *PETUNIA HYBRIDA* У ВІДКРИТОМУ І ЗАХИЩЕНОМУ ҐРУНТІ

Ірина Олександрівна Лотарева
магістрантка кафедри біології

Наталія Михайлівна Журавель

канд. біол. наук, доцент кафедри біології

факультету природничо-географічної освіти та екології

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,

м. Київ, Україна

Постановка проблеми. Сьогодні на ринку представлена велика кількість гібридів петунії, які вимагають застосування додаткових агротехнічних прийомів для підвищення декоративності рослин. Актуальним напрямом даної роботи є пошук оптимальних агротехнічних прийомів, які дозволять поліпшити декоративні якості ліній петунії гібридної та підвищити їх життєздатність.

Метою дослідження є вдосконалення технологій вирощування, розмноження і оцінка декоративних якостей ліній петунії гібридної (*Petunia hybrida*).

Для досягнення поставленої мети вирішували наступні завдання: встановити вплив термінів посіву на терміни цвітіння ліній петунії гібридної, їх морфологічні показники; вивчити вплив прищипки і складу субстратів на зростання, розвиток і декоративні якості ліній петунії гібридної;

Виклад основного матеріалу. Петунії, як декоративні рослини, повинні відповідати багатьом вимогам: мати досить високу стійкість до різних умов вирощування, відповідати заявленим даним по висоті рослини, діаметру квіток і їх забарвленню. Залежно від термінів отримання квітучих рослин залежать і терміни посіву насіння. За стандартною технологією насіння висівають в захищений ґрунт з третьої декади лютого по третю декаду березня, рослини

починають цвісти наприкінці травня - середині червня. При посіві насіння в кінці січня - на початку лютого, цвітіння настає в другій половині квітня за умови додаткового освітлення. Багатоквіткові петунії зацвітають через 70-80 днів після посіву, крупноквіткові - через 80-95 днів. масове цвітіння настає через 80-100 днів [3].

Для посіву насіння використовують пластмасові контейнери або ящики (вони, як правило, виготовлені з матеріалу з хорошою теплопровідністю). Дно має дренажні отвори для стікання зайвої води при поливі, що не дає сіянцям петунії загнитися. Перед посівом контейнери або ящики обробляють розчином марганцівки (3-5 г / л води) або іншими антисептиками.

Субстрат для вирощування розсади петунії використовують легкий і поживний. Кислотність рН ґрунтової суміші для петунії 5,5-6,5, якщо нижче 5,5, то додають вапно [1]. Підготовлений субстрат просівають і зволожують. Після чого насіння рівномірно розсипають по поверхні, зверху присипають шаром піску або субстрату 1-2 мм і обприскують з пульверизатора. Так як насіння у петунії дуже дрібні їх рекомендують змішувати з сухим піском.

Контейнери або ящики накривають склом, створюючи тим самим парниковий ефект. Температура для проростання насіння в межах від + 20 ° С до + 23 С.

В період проростання насіння і початкового розвитку сіянців ретельно стежать за вологістю субстрату. Контейнери або ящики з посівами 1-2 рази на добу відкривають для провітрювання і обприскують водою. Сходи з'являються на 5-10 добу, контейнери або ящики виставляють на світло. Поливають розчином Фітоспорін для профілактики і лікування грибних захворювань (15 мл на 10 л / води).

Пікіровку сіянців петунії проводять у фазі 1-2 справжніх листків. Рослини висаджують по одному в пластикові контейнери або касети з розміром осередків 4x5,5x5,5 см або 8x8x7 см. Ємності заповнюють тим же субстратом, що і при посіві. Розсаду петунії вирощують при температурі + 14 ... + 16 ° С. Якщо необхідно прискорити процес цвітіння, то температуру підвищують до +19 ... + 22 С [2].

Не можна допускати утворення на поверхні субстрату кірки, яка перешкоджає доступу повітря до коріння рослин. Субстрат повинен бути досить вологим, але не занадто сирим, оскільки при рясному і частому поливі на його поверхні спостерігається скупчення синьо-зелених водоростей.

В початковий період розвитку рослин (до цвітіння), рослини підживлюють переважно азотними і комплексними добривами, наприклад, сечовиною, аміачною селітрою в концентрації 20-25 мг / 10 л води, а у час цвітіння - фосфорно-калійними [3]. Недолік поживних речовин викликає у рослин зміни в забарвленні листя.

У таких стресових умовах розсада петунії частіше інших культур схильна до захворювання або навіть загибелі. У зв'язку з цим доцільно додавання різних компонентів до субстрату з метою поліпшення його складу, тим самим, підвищуючи декоративні якості вирощуваної розсади. Використання таких

компонентів, як перліт і пісок дозволяють поліпшити фізичні і хімічні властивості субстрату [4].

Одним з найважливіших агротехнічних прийомів є прищипка. Прищипка дає можливість правильному формуванню рослини за рахунок збільшення бічних пагонів, листя і квіток, тим самим підвищується загальна декоративність рослин.

У відкритий ґрунт петунію висаджують у другій половині травня. Не слід затягувати з пересадкою, оскільки високі температури повітря в теплиці, недостатня освітленість і обмежений обсяг кореневого харчування знижують декоративні якості рослин, вони витягуються, мають малу кількість пагонів, листя і квіток. Коренева система слаборозвинена, нетривка і при пересадці її втрати можуть становити до 70%, що призводить до зниження приживлюваності рослин на новому місці.

Ґрунт для вирощування петунії повинен бути суглинистим або супіщаним. Культура добре реагує на внесення перегною або компосту, але не свіжого гною, так як він провокує розвиток у рослин грибних захворювань.

Висаджують розсаду у вечірній час або в похмурі дні. Після висадки рослини поливають, ґрунт мульчують торфом або перегноем. Догляд за петунією полягає в своєчасному видаленні відмерлих і відцвілих бутонів, в поливі, прополюванні та розпушуванні. Для рясного і тривалого цвітіння петунії підготовують. Підживлення починають через тиждень після висадки рослин, використовуючи комплексні добрива, особливо з переважанням калію, і проводять до закінчення цвітіння.

Висновки. На сьогодні петунія займає одне з чільних місць за популярністю серед однорічників, і з появою нових гібридів інтерес до неї все збільшується. Терміни посіву істотно впливають на морфологічні показники у рослин ліній петунії (висота, кількість квіток на рослинах, кількість утворених пагонів, діаметр рослин). Проведення прищипки достовірно знижує висоту рослин, збільшує кількість пагонів та квіток на рослині. Кращими для зростання і розвитку петуній є субстрати, що складаються з $\frac{3}{4}$ верхнього торфу + $\frac{1}{4}$ піску, $\frac{3}{4}$ верхнього торфу + $\frac{1}{4}$ перліту. Дані варіанти субстратів покращують зростання, розвиток і декоративні ознаки у ліній петунії гібридної.

Список використаних джерел

1. Ауферманн В. Л. Все, что нужно знать о петунии /В. Л. Ауферманн. //Люблю цветы. – 2010. – №2. – С. 40–43.
2. Горбаченков М. В Как вырастить рассаду летников /М.В. Горбаченков, Е.Г. Колесникова //Сад и Огород. - 2003 - №1. С.51-53.
3. Горбаченков М. В. Петунии /М. В. Горбаченков. //Кладезь-Букс. – 2007. – С. 31
4. Казанцева І. Вирощуємо петунії /І. Казанцева, О. Ольгова, А. Расторгуев. //Квітка. – 2008. – №2. – С. 6–7.